

FOTOGRAFIE JAKO NÁSTROJ POLITICKÉHO PROTESTU.

Shorina Varvara, 2022

shorivar@cvut.fel.cz

Fotografie jako nástroj politického protestu.

Před padesáti lety si lidstvo nedokázalo představit, že bude propojeno globální sítí, takže z jednoho konce zeměkoule bude možné mluvit a zjistit informace o osobě na druhém konci. Nastal věk informací. Zdá se, že mnoho lidí má volný přístup ke všem druhům informací. Jak je možné, že lidé nevědí o něčem důležitém, co se děje v jejich blízkosti? Odpovědí jsou algoritmy. Moderní sociální média dělají vše pro pohodlí svých uživatelů, ale zároveň je uvěznují v informačních bublinách. Člověk se tak může naivně domnívat, že většina lidí podporuje právě jeho názor, protože prostě nevidí jinou možnost.

Jak se tedy člověk může z této bubliny dostat? Přemýšlím především prostřednictvím umění, protože to je všeobjímající a může proniknout kamkoli. A hlavním uměním, které dokáže zobrazit realitu, je fotografie. Na rozdíl od videa je fotografie jako informace mnohem rychlejší. Proto vidíme první důsledky hrůzných událostí prizmatem očí fotografů. Proto se emoce okamžiku nejsnáze a nejrychleji přenášejí právě prostřednictvím fotografií. Zejména při tragických událostech, jako je přírodní katastrofa, válka nebo jiné neštěstí.

Fotografie dokonale zprostředkovávají emoce lidí i strašlivou zkázu, což je skvělé pro vcítění. V tomto případě přece není možné zůstat lhostejný. Právě fotografie slouží jako důkaz a jsou rozesílány do celého světa. Fotografie se tak stává důležitým nástrojem proti propagandě.

Jednou z mých nejoblíbenějších protestních fotografií je slavná fotografie nominovaná na Pulitzerovu cenu. 21. října 1967 se ve Spojených státech konal protiválečný pochod na Pentagon. Na demonstranty čekalo více než 2 500 vojáků armády a Národní gardy. Demonstranti reagovali tím, že do hlavní pušek, které na ně mířily, vložili květiny. Tento okamžik zachytil Bernie Boston. Na jeho obrázku je mladý chlapec, který vkládá karafiát do hlavně policisty.

Další velmi známý obrázek z protestu je Tank Man. Od 15. dubna do 4. června 1989 proběhla na náměstí Nebeského klidu v Pekingu série studentských protestů, které vešly do dějin jako "masakr na náměstí Nebeského klidu". Protestující pokojně prosazovali demokratické reformy. Armáda na to reagovala palbou na protestující. 5. června vyjžděla z náměstí Nebeského klidu kolona tanků. "Neznámý rebel" (Tankman) se je snažil zadržet sám - zadržoval tanky několik minut. Snímek pořídil fotograf agentury Associated Press Jeff Weidner.

Po prezidentských volbách 9. srpna začaly v Bělorusku masové protesty. Protestující nevěří ve vítězství Alexandra Lukašenka a vyšli na pokojné demonstrace. K rozeznání protestů byly mobilizovány jednotky OMON a vnitřní jednotky, které postupovaly velmi násilně a zmlátily každého, koho postavily. Fotografie byla pořízena druhý den protestů a okamžitě se stala virální na internetu. Ženy v chomoutu se držely za ruce a stály v první řadě. Na obrázku vidíte velmi rozdílné ženy - mladé i starší. Mají různé emoce - vyděšený pohled i pohled plný inspirace. Propaganda často šíří myšlenku, že se na protestech podílejí zločinci. Ale jsou to jen ženy - přiměřené, normální ženy. Může to být vaše sestra, sousedka nebo matka.

Fotografka Olga Shukailo.

Fotografka Naděžda Buzhan

Fotografie z protestů ukazují obyčejné lidi, kteří chtějí vyjádřit svůj názor.

Právě teď jsou obrazy války na Ukrajině a protiválečné protesty po celém světě velmi důležitou součástí boje proti propagandě. Tolik fotografií protestujících z Ruska ukazuje, že ne všichni Rusové podporují válku na Ukrajině.

Fotograf Vitalij Kavtaradze

Koneckonců, prostřednictvím fotografie je možné ukázat svět vlastníma očima. Tímto způsobem dává fotograf divákovi pocit, že se ocitl v těle někoho jiného. A to je to, co lidi nutí projevat empatii a soucit s druhými lidmi. A také pochopit jejich úhel pohledu.